

Tónický kvintakord a jeho obraty

Každý kvintakord má tři různé tóny. Ty však mohou být seřazeny pokaždé jinak, takže nám vlastně mohou vzniknout tři podoby jednoho akordu. Základní tvar tvoří, jak už dávno víme, 1., 3. a 5. stupeň stupnice v tomto pořadí. 1. obrat akordu vznikne přehozením spodního tónu základního tvaru o oktávu výš, 2. obrat vznikne přehozením spodního tónu 1. obratu o oktávu výš. Stále však máme v akordu ty samé tóny.

Př.: T5 a jeho obraty v H dur

základní tvar 1. obrat 2. obrat

T5 T6 T⁶₄

T5

Tónický kvintakord je základním tvarem tónického akordu. V notách ho poznáme podle toho, že vypadá jako sněhulák. Všechny tři noty leží buď na linkách nebo v mezerách nad sebou. K tomu, abychom poznali, co vlastně vidíme za akord nebo abychom ho mohli vytvořit, nám pomáhá znalost předznamenání (jako vždy ☺).

Př.:

T5 v E dur

T5 v e moll

Rámcový interval je kvinta. Ta je vyplněná dvěma terciemi.

T6

Tónický sextakord je 1. obratem tónického kvintakordu, vznikne tedy pomyslným přehozením spodního tónu kvintakordu o oktávu výš. V notách ho poznáme podle toho, že vrchní interval je větší (kvarta) než spodní (tercie).

Př.:

T6 v D dur

T6 v g moll

Rámcový interval je sexta. Ta je vyplněná – odspodu – tercií a kvartou.

T⁶₄

Tónický kvartsextakord je 2. obratem tónického kvintakordu, vznikne tedy pomyslným přehozením spodního tónu sextakordu o oktávu výš nebo – a to je pro představu jednodušší –

vrchního tónu kvintakordu o oktávu níž. V notách ho poznáme podle toho, že spodní interval je větší (kvarta) než vrchní (tercie).

Př.:

T₄⁶ v A dur

T₄⁶ v f moll

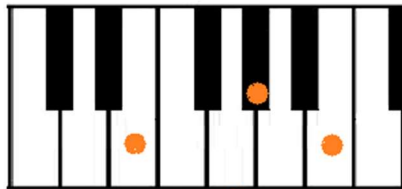
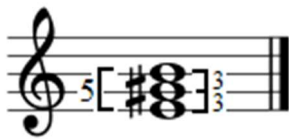

Rámcový interval je opět sexta. Ta je však vyplněná naopak – odspodu – kvartou a tercií.

Tip: Mollový kvintakord se od durového liší o půltónu nižším prostředním tónem. Mollový kvintakord tedy můžeme utvořit snížením prostředního tónu durového kvintakordu o půl tónu (stačí nám zde tedy znalost podoby durového kvintakordu a mollový si takto odvodíme). Pokud si ještě uděláme pro zajímavost intervalový rozbor těchto akordů, tak přijdeme na to, že durový kvintakord má spodní tercii velkou (E-G) a vrchní tercii malou (G-H) a mollový kvintakord naopak, spodní tercii malou (E-G) a vrchní tercii velkou (G-H).

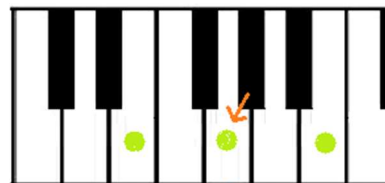
Př.:

T₅ E dur

E dur má v předznamenání mj. GIS.

T₅ e moll

e moll nemá v předznamenání GIS.